

© BOERENBOND

CORRECT NAALDGEBRUIK HELPT ZIEKTEDRUK VERLAGEN

In een gebied zoals Vlaanderen, waar de dichtheid van varkens (bedrijven) hoog is, is ook de kans op verspreiding van ziektekiemen tussen bedrijven groot. Het correct gebruik en regelmatig vervangen van naalden kan bijdragen tot een betere bioveiligheid. – *Jan Van Steelant, Aveve*

Bioveiligheid wordt steeds belangrijker in de varkenshouderij om te komen tot gezondere varkens met betere technische prestaties en opbrengsten. De term bioveiligheid betreft het geheel van maatregelen om het risico op insleep én verspreiding van ziektekiemen te minimaliseren. Door het verbeteren van deze bioveiligheid kan de algemene ziektedruk op uw bedrijf zakken om zo eventuele ziekte-uitbraken in de toekomst te vermijden.

Bioveiligheid omvat dus vele diverse aspecten van de bedrijfsvoering. De Faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Gent startte in 2008 met het Biocheck-project (www.biocheck.ugent.be). Hierbij werd door middel van een uitgebreide enquête en een bedrijfsbezoek een score per deelnemend bedrijf

gegeven met concrete adviezen om de bioveiligheid te verhogen.

De 5 meest gegeven adviezen van dit project waren de volgende: (1) Beperk het verleggen van biggen na het werpen, (2) hanteer een goede hand-, overall- en laarzenhygiëne, (3) respecteer zowel intern als extern correcte looplijnen, (4) hanteer een strikt euthanasiebeleid van achterblijvende varkens en (5) vervang geregeld injectienaalden. Graag bespreken we deze laatste maatregel meer in detail.

Vervang geregeld injectienaalden

De vraag stelt zich of het mogelijk is om via naalden ziektekiemen over te brengen van dier naar dier. In de varkenshouderij worden om diverse redenen naalden gebruikt, zoals voor de individuele toedie-

ning van vaccins, diergeneesmiddelen (antibiotica, ontstekingsremmende middelen ...) en ijzerhoudende preparaten.

Om de eventuele overdracht van ziektekiemen van dier tot dier te evalueren, hebben we bij Aveve veevoeding een eigen onderzoek uitgevoerd op 2 van onze varkensbedrijven. Op het eerste bedrijf (800 zeugen) gebruikten we standaard wegwerpnaalden om biggen te vaccineren tegen het Circo-virus op een leeftijd van 3,5 week. Op het tweede bedrijf (700 zeugen) behandelden we achterblijvende zieke biggen met een antibioticum door middel van injecties met wegwerpnaalden. Daarnaast werd ook een klinisch zieke big met symptomen van een Streptococcus-infectie behandeld. De naalden werden na een vast aantal (0, 1, 5, 15 en

30) injecties vervangen, waarna ze in het laboratorium onderzocht werden op de aanwezigheid van bacteriën en virussen. De naalden werden op een steriele manier verwijderd van de spuit en onmiddellijk gekoeld overgebracht naar het laboratorium in een transportmedium.

Besluiten van dit onderzoek

Er was een duidelijk verband tussen het aantal injecties van de naald en de bacteriologische besmetting ervan. Hoe meer injecties er met een naald werden uitgevoerd, hoe groter het risico op overdracht van mogelijke ziekteverwekkende kiemen. Via een specifiek laboratoriumonderzoek werd naast de *Streptococcus suis*-bacterie, ook de aanwezigheid van het PRRS-virus in/op de naald aangetoond. In de varkenshouderij zijn veel ziekteproblemen het gevolg van dit virus. Naast vaccinatie en specifieke managementmaatregelen, is het geregeld ver-

.....

Het geregeld vervangen van naalden is van groot belang om de verspreiding van het PRRS-virus te beperken.

.....

vangen van naalden van groot belang om de verspreiding van het virus te beperken. Systemen waarbij de biggen naaldloos behandeld worden, zullen in de toekomst een belangrijke rol krijgen. Vervang de gebruikte naald onmiddellijk na het injecteren van klinisch zieke dieren. De bacteriologische besmetting van deze naalden is immers zeer hoog. De verhoogde kostprijs van het veelvuldig vervangen van naalden weegt niet op tegen de mogelijke kosten van de ver-

Zorg voor een correcte naaldlengte per leeftijdscategorie. Bij het gebruik van een te korte naald kan het geneesmiddel of vaccin in het vetweefsel ingespoten worden in plaats van in het spierweefsel.

spreiding van ziektekiemen zoals *Streptococcus suis* en het PRRS-virus. Investeren in managementmaatregelen loont om de algemene gezondheidsstatus van uw bedrijf te verhogen met betere technische bedrijfsresultaten tot gevolg. Vraag gerust advies aan uw voederleverancier, uw zaakvoerder of uw dierenarts.

Adviezen voor een correct naaldgebruik

Zorg voor een correcte naaldlengte per leeftijdscategorie. Bij het gebruik van een te korte naald kan het geneesmiddel of vaccin in het vetweefsel ingespoten worden in plaats van in het spierweefsel. De werking is dan meestal onvoldoende. Vervang de injectienaalden zo vaak als mogelijk. Hierdoor kan het risico op overdracht van ziekteverwekkers via de naalden beperkt worden. De vraag is nu hoe vaak dit precies moet gebeuren. Bij zuigende biggen is het gebruik van een

nieuwe naald per nest aan te bevelen. Bij gespeende biggen en bij vleesvarkens gebruik je best een nieuwe naald per 10 inspuitingen. Het frequent wisselen van injectienaalden bij gespeende biggen is noodzakelijk, aangezien de algemene infectiedruk op de meeste bedrijven het hoogste is in de biggenbatterij. Bij zeugen is het aanbevolen om per 5 inspuitingen de naald te vervangen. Spuit in elk geval nooit dieren in met een zichtbaar vuile of kromme naald. Haal na de inspuitingen steeds de naald van de spuit zodat u genoodzaakt bent om bij een volgend gebruik van de spuit steeds met een nieuwe naald te starten. Het is van belang om naast een correct naaldgebruik voldoende aandacht te besteden aan de reiniging van de gebruikte spuiten aangezien hierin ook ziekteverwekkers kunnen overleven. Volg hierbij steeds de aanbevelingen van de producent van die spuiten. ■